

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula	
	fél évre	6 „			Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.
	negyed évre	3 „			
Egyes szám ára 12 fillér.			Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül. Nyílttér sora 40 fillér.		

Szemle.

Contiguere omnes... és úgy meg szállá vala valamennyiüket a léleknek teljessége, hogy nem érték vala meg egymást, „Választási törvény és egy évre bankprovisorium” tehát ideiglenes megoldás, ez a Kossuth programja, ki különben megmondta Barabás Belának, hogy a helyzetet szomorúnak és viaszgatalannak látja. Gf. Andrássy Gyula választási törvényt, katonai vívmányokat és végleges rendezést kíván, különben pedig elmegy úgy, hogy amíg többi társa visszajön, ő bizony nem mortifikáltatja magát. Mi se természetesebb ilyen körülmények között, hogy a nagy Wekerle Bécsbe robbog s onnan hoz propositiot. De már lehet tudni az eredményt. Ha nem hoz engedményt, akkor dühbe gurulnak a hazafiak; ha engedményt hoz, akkor a hazafiak szuny mosolyognak s egymásra kacsintva kijelentik: aha! Bécs puhul, nagyon puhul! ne hagyj magyar, ne engedj; csak ne fogadjuk el, mert bizonyosan többet fog engedni, hiszen szüksége van reánk.

Nemzeti vezényszó?! Jégre tevé. Ki beszél most erről a népgyűléseken? De 3 év előtt ki beszélt a bankról a népgyűléseken? Megokosodtak-e az emberek, vagy pedig alaposan kiismertették magukat? És még Andrássy beszél katonai vívmányokról, mikor arról most nem beszél se Holló, se Kossuth! „Nincs most itt az ideje” mondják ők. De menjen csak el Andrássy! majd előveszik ők ismét, ha alkalmasnak találják céljaikra, ezt a zengő pengő muzsikát is.

És igen jeles dolog, hogy a bécsi lapok mily alaposan vannak tájékozva a magyar dolgokról! Azt írják, hogy a Wekerle kormány helyzete nagyon nehéz; a koalíció és a koalíciós kormány összeomlása emberi előrelátás szerint elkerülhetlenné vált. A 67-es parthoz tartozó miniszterek a koronától katonai engedmények megadását és a készfizetések főlvételeit követelik. Kossuth pedig, a „Zeit” szerint, semmi körülmény között sem fog a közös bank mellett sikra szállani. És amikor a kormány lemondása küszöbön áll, akkor a hadügyi kormány 500 millió koronát követel hadi czélokra, hadi hajókra. Igaz, hogy ez ellen a magyar és az osztrák kormány ellentállást fejtett ki, de hát — majd csak megalkusznak és mi fizetünk rogyásig.

Ha pedig nagyon kíváncsiak vagyunk arra, hogy miért is kell ez a sok katonai kiadás, hát egyszerre mint a föld alól felcsapó robbanás fénye, ime itt van a tiroli olaszok összeesküvése, melyre Trientben jöttek nyomára! Aki pedig Olaszországot ez évben látta, bámulva nézhette a sok eroditést.

Velenze is egy arsenal lesz lassanként. A tiroli határ mentén vár vár után sorakozik. Az olasz katonaság rendkívül sokat fejlődött, jobb mint valaha. Alig végződik Zagrabbau a szerb összeesküvés pere, mely Péter szerb királyt akarta volna támogatni s mely egy szerencsére elmaradt szerb háborút segített elő, — most már az olasz irredenták kezdik el összeesküvésüket. Hogy Olaszország fejleszti hadierőjét és szaporítja hadi hajóit, az bizony nem pusztá hadi játékból történik. Ez ellen akar védekezni Ausztria. Értjük, de ennek nem az a rendje, hogy Magyarország csak fizessen, újra fizessen és semmit se kapjon.

Némi észrevételek a jelenkor politikai helyzetéről.

Báró Kemény Gejzától. Budapest, 1909. Franklin-társulat nyomdája. Ára 60 fillér.

Báró Kemény Gejza vármegyénk egyik nagybirtokosa, több ízben országgyűlési képviselő, közéletünknek egyik önálló gondolkozású, önérzetes, kemény harczoza volt. Pár év óta ritkábban jelent meg törvényhatóságunk gyűlésein és nem vett tevékeny részt nyilvánosan a közélet harcában. Konservatív felfogásánál és a koalíciós vezérférjak sajátos gondolkozásánál és cselekedeteitől eltérő nézeteinél fogva erős kritikai szemekkel nézte a politikai közélet küzdelmeit, éppen nem lelkesítő és nem vonzó változásait cseleklaki kuriájából, sokszor pedig elég közelelről — magányába merülve, vagy előkelő politikusok társaságában, a mostani politikai irány s a felmerült jelenségek nem kelthettek benne rózsás reményeket, csak az aggodalmakat, melyeket az események sokszor igazoltak.

B. Kemény Gejza többször adott röpiratok útján kifejezést régebben is nézeteinek, gondolatainak. Uj röpiratában szintén kifejti véleményét erről a szomorú korszakról, mely 3 év óta uralkodva, fokról-fokra csak több aggodalomra ad alkalmat. Közéletünk régi harczoza, habár sok tekintetben más felfogást vall, multjánál és önálló gondolkozásánál fogva méltán igényelheti a meghallgatást.

Hazánk régi alkotmányossága és a sufragium universelle című fejezetben arra emlékeztet, hogy amint a bécsi császári udvari körök a XVII. században végleg megsemmisítették Csehország önállóságát, — éppen úgy óhajtottak tenni a töröktől feldult, ezer sebből vérzett Magyarországgal is nagyon sokszor és a legkülönbébb módokon és eszközökkel. De ezen kísérletek mindannyiszor kudarcot vallottak, mert a magyar nemzet, midőn alkotmányos szabadsága és törvényben biztosított függetlensége végveszélybe jutott, lethargiájából, hogy ne mondjuk ha-

letta ből feltámadva, hol fegyveres kézzel, hol fegyvertelenül, de mint egy ember állott szembe e jogtipró kísérletekkel. Ilyen kísérletnek tartja b. Kemény G.: „a Kristóffy úr által a Lajtán túlról importált általános, titkos választási tervezet”, mellyel „az összes nemzetiségek majorennis lakosait, zart czédulákkal kezükben, akarják a faluházához járultatni a magyar országgyűlés képviselőházának megválasztására, gondolván, hogy erre talán csak azokban is lesz bátorság. És ha ez bekövetkezik, ha a magyar alsóházban tetemes számra növekednek a nemzetiségi elem, ez akkor is érdemes marad a próbára, mert ha a magyar szupremáciát nem is törte meg, numbuszát hatalmasan le szállította, mi az illető ellenfelek szemében kétségtelenül nagy vívmány, — nem tudom, hogy a Kristóffy úr szemében is az?”

„Különbén az általános titkos választói jog mindig és mindenütt legelősebb fegyvere volt a centralizált abszolútizmusnak és legrendszeresebben használtatott ki I. és III. Napoleon által, kik, mint ösmeretes, nem nagyon alkotmányos erelmű uralkodók voltak. A magasabb cenzus mellett nagyon kevés a megválaszolható votum, mert kevés van s annak egyrésze nem eladó, tehát itt kisebb vagyonu ember is beleszólhat. Szállítják csak negyedére, a votumra licitálók száma erősen megcsappan, sok votumot kellvén megfizetni. Ha tizedére szállítja le a cenzust, akkor már csak két-három milliókkal rendelkező ember, vagy pár szocialista bujtogató fog a küzdterén megjelenni a sufragium universálénál pedig csak az állam pénze és hatalma, vagy a szocialis kérdéseket feszegető izgatók bujtogatása fog mérkőzni egymással. Gyönyörű horoszkópja a jövő alkotmányosságnak.”

„A társulási és gyűlekezési jogról” című fejezetben az alkotmányos államok igen veszedelmes belső betegségének tartja b. K. G. a gyűlekezési és társulási jog *tulságosan* szabad és kiterjesztett felhasználását.

„Ugyanis a társulási jog firmája alatt százszázok sorakoznak össze, rendezik be magukat a hatalom minden kellekeivel, közigazgatási organismusuk van megfelelő tisztviselői karral, rendesen centralisált hatalommal a fővárosban, mely központ parancsainak tagjaival szemben mindig érvényt tud szerezni, ha szép szerével nem, akkor erőszakkal, mivel a tagok igen jól tudják, hogy aki nem engedelmeskedik, rendesen nagy anyagi kárnak, insultusnak, megvetésnek, esetleg agyonütésnek is teszi ki magát. Továbbá van ezen társulatoknak, ugylátszik, adószedési joguk, mely adók mindig sokkal pontosabban gyűlnek be, mint a status által kivetettek. Már most könnyű belátni, hogy a mely igazgatás pár százezer engedelmességhez szokott ember és megfelelő kasszáznak parancsol, az hatalmat képvisel, hívják munkás-

egyesületnek, vagy hívják akárminek, egy kutya biz az, csak más a nyakravalója. Általában nem tudom elképzelni, hogy a mai alkotmányos országok, minenkutána meg tudtak menekedni századok hosszú során az ország bekegyesítését és alkotmányát fenyegető Csák Maté és Zápolya hatalmával bíró oligarchiától, mi szükségét érezték gyülekezési és egyesülési törvényekkel magját vetni el egy, a hajdani oligarchák hatalmánál magát nagyobbra nőhető, az ország alkotmányos rendjét és kormányzását folyton fenyegető, az országban sok apró talmi parlamentekkel és kormányokkal rendelkező újabb hatalomnak. Mely többek között annál veszedelmesebb, mert csendben fejlődött hatalmának méreteit senki sem ösméri és ezéja és iránya, mikért senki sem felelős, nagyon könnyen az anarchiára es faigiai sapkához vezethet majd. „Alázatos veledésem szerint az államnak, mely békés kormányzatot akar, társulási és egyesülési jogot kizárólag humanisztikus, közművelődési, vagyonszerzési és gazdasági előnyök kivására alakult és a szocialis érintkezést megkönnyítő kaszinókra szabadna csak kiterjeszteni, ezekre is csak azon kikötéssel, hogy gyülekeik politikai, vagy szocialpolitikai kérdések vitatás tárgyává nem tehetők és azon gyűlések elnökei ép úgy lennének büntetendők, ha az ellen véténének, mint azon hírlaptulajdonosok, kik politikába elegyednek, mind a mellett, hogy a politizálásra jogosító banatpénzük letéve nincs.

A gyülekezési jogot pedig, mely ma is a kormányzat engedélyétől függ, mentől ritkább esetekben tartom megadandónak, akkor is a gyűlést összehívók teljes felelőssége mellett. Annál is inkább, mivel van Magyarországnak 60 és egynehány megyéje és sok törvényhatósági joggal felruházott városa, több mint 200 oly gyűléssel, melyben jogosult a politikai kérdések megvitatása — és van egy csaknem permanenciában levő parlamentje, tehát a politikai robbanó gázok bőven elég szellentyűvel rendelkeznek az utcái pompapolitika mutatványa nélkül is.“

(Vége következik.)

Színház.

Szombaton a 90-es évek legnépszerűbb darabja, a Czigánybáró operett volt műsoron. A régi de mindig szép meséje és zeneje darab jó előadásban került színre. Nagy Gyula, az új baritonista mutatkozott be ez estén, Barinkay cigánybárót játszotta. Kellemes baritonja van, jó játszik, helyesen alakít. Mint mindig ma is kedvesen játszott Sugar Aranka, Jobai Nusi és Szathmáryné, Baróti kitűnő sertéskereskedő volt.

Vasárnap az Árendás színdarabot láttuk. Bogyó az árendást, Buday Ilonka Bettit, Szathmáryné a javasasszonyt és Baróti Smület játszotta. Valamennyien élvezet nyújtottak pompás alakításukkal. Különösen Barótinak kijutott a tapsból a kupléért.

Hétfőn a Dollárkirálynőt ismételték zónában. Telt ház nézte végig a jó előadást, a szereplők ma is vetélkedtek a siker eléréseben.

Kedden a „Császárkatona“ című hírneves drámát adták. Ez a remek színdarab próbára teszi az erőket, az akadozást nem szenved — de még a közönség sem szívesen. A szerep nemtudásban Bónyi járt elől. Egyébként a kiemelkedőbb jelenetek sikerültek, melyekből elismerésre méltón vették ki részüket gondos játékkal Szathmáry, Arany Olga, Zilahy János, Bónyi, Galetta, Kulcsár, Bogyó és Demeter.

Szerdán újdonság került színre, a szép és regényes Erdészleány. Zeneje is

gyönyörű; az egyes számok sikerültek is, de a kar gyakran elkerülte a mesyét, botorkált a jaratlan hangutakon. A címszerepét Jobai Nusi szép játékkal, énekével jó ideig feledhetetlenné tette. Zilahy János diszkrét, megnyerő modorban játszta a császárt. Érdekes alakításai voltak Szathmárynének. Sugar Aranka, Buday Ilonka, Bogyó és Demeter, Baróti szinten jeleskedtek ma is. Nagy Gyula Földessyt adta találoán, szép énekszamaival kiegészítve. Az előadást egészen telt ház nézte végig. Sokan nem juthattak jegyhez.

Csütörtökön Szathmáry Lajos társulati titkárnak volt a jutalomjátéka, a Sherlock Holmest választotta. Az egész darab a rémes detektívtörténeteknek egy kiszakított része, mely bemutatja a detektívek elszántságát, ügyességét stb. és a nagyvárosok elzúllott gonosztevőit. Szathmárynak habár itt kevesebb tere volt, mint például a Császár katonáiban, mégis elmondhatjuk, hogy nagyon meg vagyunk elégedve színészi tehetségével, finom és apróra megosztott alakításával. A többiek is jól játszottak. A nézőtér közepes volt, pedig megérdemelte a teltebbet is.

Pénteken ugyanezt játszották felhelyárakkal. A szereposztás ugyanaz, az előadás hasonló összevágó volt.

Ugy hallszik, a zenekar kiegészül; lehetőleg mielőbb!

Vegyes hírek.

— Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.

— A könyvtárak és múzeumok országos szövetségének tagjai igen szép számmal jelentkeznek a f. hó 26-án vasárnap városunkban tartandó közgyűlésre, melynek programját mult számunkban közöltük. A szövetség tanácsa és tagjai dr. Wlassics Gyula v. b. t. t. elnökkel folyó hó 25-én szombaton d. u. 1/2 óra tájban különvonattal érkeznek Tövisről Nagyenyedre. Este 8 órakor a nagyenyedi daloskör előadása, azután ismerkedési estély lesz. Az ünnepélyes látogatás alkalmából igen szép lenne, ha a hazákat lobogókkal diszitenénk fel. Vasárnap d. e. 10-kor a Bethlen-főiskola dísztermében közgyűlés, déli 12 órakor közebéd lesz. Délután 5 órakor különvonaton indulás Gyulafehérvárra, hol a város és a történelmi társulat szíves örömmel várja a kedves vendégeket, kiket este a város vendégel meg. 27-én hétfőn Gyulafehérvár nevezetességének, híres templomának, a nagybecsű Batthyány-könyvtárának, csillagának és a Történelmi társulat szépen gyarapodó érdekes múzeumának megtekintése képezi a programot. A Szövetség elnökségén kívül eddig következő tagok jelentkeztek: Tömörkény István muz. igazg. Szeged, dr. Ferenczi Zoltán az egyet. ktár igazgatója Budapest, Dedek Crescenz Lajos udv. káplán, könyvtáros Budapest, Rados Gusztáv műegyetemi tanár Budapest, Szöllösi István Arad, dr. Kumlik Emil Pozsony, Péterffy Lajos miniszteri tanácsos Budapest, Radisics Jenő az iparművészeti múzeum igazgatója Budapest, dr. Tantosy József múzeum ör Budapest, Sefcsik Ferencz Győr, dr. Ferenczi Gyula Debreczen, dr. Horváth Géza M. N. Múzeum osztályigazg. Budapest, dr. Posta Bela egyetemi tanár Kolozsvár, dr. Hekler Antal M. N. Muz. regisegttár képvis. Budapest, Tóth József nyug. kir. tanf. Budapest, dr. Thirring Gusztáv Budapest f. v. ktár igazg. Budapest, dr. Gárdonyi Albert Bpest, dr. Csánki Dezső orsz. ltárnok Budapest, Csiki Ernő M. N. Muz. Budapest, Löfkovits Arthur muz. igazg. Debreczen, Zoltai Lajos Debreczen, Szabó Kálmán Kiskunfélegyhaza, Baitz József ezredes, a m. kir. honv. minisz. képvis. Budapest, Bellai József vár. tan. Temesvár, Alapi Gyula vm. levélt. Komárom, Herbst Géza Vas megye alispánja Szombathely, dr. Oszffy Lajos vm. főjegyző és dr. Ujvári Ede vár. tan. Szombathely, Varju Elemér muz. igazg. Kassa, dr. Szádeczky Béla Muz. ktárnok Kolozsvár, Sándor József Emke főtitkár, Erdélyi Pál egyet. ktár igazg.,

dr. Veress Endre muz. ltárnok Kolozsvár, Simon Ferencz gimn. igazg. és Tankó Bela tanár Szászváros, Antal László a Társad Muz. Györgyi Kálmán magyar iparműv. társ. igazg., Andriška Antal belügym. oszt. tanácsos, Szalay Győző Mav. főfelügyelő Budapest, dr. Apáthy István egyet. tanár Kolozsvár, Alpár Ignác műépítész Budapest, dr. Rónaky Kálmán árvz. elnök Pecs.

— **Nt. Szilágyi Farkas** ref. lelkész hosszas betegeskedése után annyira jobban van, hogy amint örömmel írja, f. hó 20-án ismét körünkben tiszteletgát szerető hivelnek és barátainak öröme.

— **A városi villanyvilágítás**, mely után oly régóta áhítottunk, f. hó 18-án este 7 órakor valósággal láthatóvá lett nagy közönség érdeklődése között.

— **Képviselői közgyűlés Nagyenyeden.** Másfél napig tartó képviselői közgyűlés volt Nagyenyeden f. hó 17 és 18. napjain Sándor Jenő tanácsos elnöke alatt. A gyűlés legfontosabb tárgya volt az 1910. évi költségvetés, melyet a számvevő nagy alaposságra valló tudással terjesztett elő. A 41 ezerről 29 ezerre leszállított hiány fedezetére 46% pótdadót javasolt a tanács. A közgyűlés, bár tételenként tárgyalta, megszavazta s így részleteiben elfogadta a költségvetési javaslatot: mikor az elnök tanácsos felhívására névszerinti szavazással határozott, két szótöbbséggel elvetette azt. Hevesebb vitára adott okot dr. Müller Jenő b. tag felszólalása, ki elismerte ugyan az alispán jogát, hogy a polgármestert megbüntethesse, de ketségbe vonja azt a jogát, hogy a büntetésnek közgyűlésen való nyilvános kihirdetésére a tanácsot kötelezhesse. Indítványozta, hogy ezen felszólalása jegyzőkönyvre vétessék; mely indítvány nem fogadtatván el, dr. Müller felebbezést jelentett be. A tárgysorozat 30. számának tárgyalása alkalmával, melynek előzménye az, hogy a mult évi költségvetésnek megváltoztatásával a vm. törvényhatóság a képviselő-testület által 31%-ban elfogadott pótdadót önhatalmulag 32%-ra emelte fel, felszólalt dr. Müller Jenő és kifejtette, hogy a vármegyei törvényhatóság ezen intézkedésével megsértette a város autonom jogkörét s többek hozzászólása után indítványozta, hogy a képviselő testület az alispánhoz intézendő felterjesztésben tiltakozzék ezen sérelem ellen. Birálat tárgyává tette egyúttal a vm. alispán azon leiratát, mely szerint megdorgálja polgármestert, a miért annak idején megengedte, hogy a városi főszámvevő bírálata tárgyává tegye a vm. főszámvevőségnek szerinte szabálytalan eljárását. Ebben dr. Müller Jenő a szóvási jog korlátozását látja, mert a városi számvevő nem tett egyebet, mint hivatalos kötelességét teljesítette, midőn a közgyűlés figyelmeztető szabálytalanságra felhívta. Kiegészítve indítványát azzal, hogy a közgyűlés a szóvási szabadság ilyen módon való korlátozása ellen tiltakozzék. Az indítvány elfogadtatott.

— **A tövisi hangverseny** f. hó 11-én nagyszámú közönség részvételével tartott meg. Inczedy-Joksmán Ödön dr. szép ének-és zeneszámjai, Fráter nótái, nagy hatást keltettek; lelkesedés, taps jelezte a közönség meglegedését. Szintoly szép volt Wesselényi Ferencz báró zongora-játéka, saját szerzeményeért a „Gyöngyvirágból fonjatok majd koszorút“ éppen ünnepelték. Az újabb közkeletű szép magyar nóták csinálója, Balázs Árpád is ott volt, a közönség kívánságára ő is elénekelt szép magyar nótáit. A hangverseny jövedelme, mely kb. 1600 korona, a tövisi tűzkárosultaké.

— **Ujév ünnepe.** Zsidó polgártársaink az új esztendő ünnepeit ülik f. hó 16-dikától kezdődőleg. Időszámításuk a polgári időszámítást 3761 esztendővel előzi meg s azon alapszik, hogy éveik száma a föld korát is jelenti; vagyis hogy a mi földünk ma 5670 esztendő. Az év első napjától egész héten minden nap tartanak istentiszteletet. 25-én tartják a Jom-Kippurt, a hosszú napot.

— **Lobogódís és kivilágítás.** Az Országos Szövetség előkelő és illusztris vendégei tiszteletére a br. Kemény Árpád főispán elnöklété mellett üléselő r. bizottság elhatározta, hogy Nagyenyed város lakosságát fölkeri: sziveskedjek szeptember hó 25-én, szombaton d. u. 6 órára házaik fellobogózni és ablakaikat kivilágítani. E kérést mi is szívesen közvetítjük e helyt, addig is, amíg a bizottság körlapokkal hívja fel erre a város közönségének figyelmét.

— **Uj állampolgár.** A gyulafehérvári irgalmas nővérek egyik tanítónője, Graf Anna Aquinata, ki már 30 év óta tanít Gyulafehérvárt, f. hó 10-én vármegyénk alispáni hivatalában letette a magyar állampolgári esküt.

— **Esküdtársok.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknek a III-ik esküdtársi ülészek a folyó évben október 4-én kezdődik. A folyó hó 16-án tartott sorsolási tárgyaláson ki-sorsoltattak rendes esküdtársok: László Ferencz Kisenyed, Koncez Zsigmond Magyarigen, Gál Lajos Czelná, Köblös Ferencz Nagyenyed, dr. Jány Győző Marosujvár, Gegő Károly Nagylak, Beukó Ákos Maroscsucs, Lingner György Nagyenyed, Daly István Maroscsucs, Morár János Oláhbagát, Ferenczy István Zalatna, Klein Samu, Jovián Jenő, Elekes Viktor, dr. Asztalos Kálmán, Gazdag Aladár Nagyenyed, Batta Bertalan Alvincz, Bőjthi András Vizakna, Balla István Nagyenyed, Kolonics Lajos Zalatna, Dániel István Balázsfalva, dr. Simon György Nagyenyed, Králik Vilmos Nagyenyed, Deán János Kisenyed, Rohai László Nagyenyed, Baló Kálmán Kisenyed, Domsa Flavius Balázsfalva, Borsos Albert Koslárd, Miklósi Gyula Marosujvár, Predovics Pompilius Vingárd. — Helyettes esküdtársok: Engel Miksa, Springer D. Adolf, Tóthi Szabó Sándor, Tekuleszku János, dr. László Jenő, Faul Béla, Lobstein Izidor, dr. Péter János, Laczkó Sándor, Friedmann Mór Gyulafehérvár. Tárgyalás alá kerül körülbelül 10 ügy.

— **A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének** szept. 26 ki közgyűlése alkalmából Nagyenyed városa és a Bethlen-kollégium díszvendéget ad d. u. 2 órakor a „Két Hattyú“ szállóban, melyre a vendégek és hiv. főnökök lesznek hivatalosak. A rend. bizottság ezeken kívül szívesen lát bárkit, aki azon részt óhajt venni és szept. 21-én esti 6 óráig Balogh Ferencz v. főjegyzőnél jelentkezik. Egy teríték ára 8 korona, mellyel az ebédjegyek szept. 26. d. u. 1 óráig Bogovics vendéglősnél kiváltandók.

— **Második virágzás.** A Kossuth Lajos-utcai gesztenyefák a szép meleg őszi időjárásra virágoznak. Mintha nem is ős volna, mintha nem is gólyák és fecskék költöznek, olyan meleg és szép napsugaras az időjárás.

— **Szőlősgazdák!** A városi adóhivatal föl hívja a szőlősgazdákat, a kik a házi fogyasztás számára biztosított kedvezményre igényt tartanak, hogy azt a városi adóhivatalnál október hó 1-ig előszóval jelentsék be. A bejelentésnél szükséges adatok: a házbeliek száma, a szőlőbirtok területe, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben, a folyó évben remélhető termés, végre legalább 56 litert tevő mennyiségben eladni szándékolt bor mennyisége. A szüretelés megtörténtével a fogyasztás után járó adó azonnal esedékessé válik.

— **Verekedő katona.** A csütörtöki heti piacon egy honvéd ittas állapotban összeverekedett falusi haragosaival. A rendőrségnek kellett szétválasztani a verekedőket. A honvédet pedig átadták a parancsnokságnak.

— **Tehén-díjazás.** Magyarbükksőn a mult vasárnap tehén és üsződíjazás volt, melyen a résztvevő kigazdák nagyon jó gondozott állataikat állították ki. Különösen Bükkső, Ózd, Nagylak, Medves, Istvánháza községbeliek hajtottak fel díjazásra érdemes teheneket és üszöket. A földművelésügyi miniszter 250 koronát, a „Székelyföldi ki-rendeltség“ pedig 150 koronát adott díjazásra.

— **A lódíjazás** ma, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik a Baromvásár-téren.

— **A verespataki ref. leányegyház** önálló lelkészessé alakulása megtörtént; Szász Ferencz az új református egyházköz-ség papja, ő hirdeti a magyarság szent igéit s buzdítja kevés számú híveit vallási ér-zésben. Most a templomuk és a lelkész ki-renoválásához szükséges pénzüsszegért a ke-gyes jöltevékhöz, a nemeslelkű adakozókhoz fordulnak, hogy adományaikkal a nemes czelt támogassák. Az adományok Tóth Kálmán egyházközpontok címére Verespatakra kü-lendők.

— **Szekerek a patakban.** A megyeház és a Főter közötti patakmederből a rendőrség eltiltotta a szekerek megállását köztisztasági szempontból. A falusi nép ezt alig tudja meg-szokni, mert hetivásárainkon mindig ellepik a patakmedert, mire a rendőrség természetesen megbünteti őket. Hogy ez könnyebben elkerülhető legyen, állítson fel a rendőrség tiltó táblát, mert sokan nem tudják a tilalmat.

— **Állatkinzás.** Magyarigenben Gold-berger Izsák szegény mészárosnak lovát éjnek idején ismeretlen tettesek udvarának istállójából kilopták s elvitték a főterre, ahol hasát eles késekkel felhasították. E gonosz tett után pár perc múlva jelentették Goldbergernek mi történt lovával.

— **Elitelt betörő.** Endes Árpádot, ki az enyedi fegyházból és egyéb letartóztatásai-ból is megszökött, a napokban a maros-vásárhelyi törvényszék romániai betöréseért két évi fegyháza itélte. Ujabb betörése-ért még ezután veszik számon a hirhedt betörőt és fegyházlakót.

— **Lopás a gyorsvonaton.** Schwarz J. budapesti mahakereskedő a f. hó 9-diki esti gyorsvonattal Nagyszébenből Budapestre utazott. Székelykocsárd állomáson vette észre, hogy 8000 korona papírpénzzel terhelt pénz-tárczája kabátja belső zsebéből eltűnt. A lopást bejelentette az állomásfőnöknek és a szolgálatot teljesítő csendőrnek, hogy Felvinczen még meg volt a pénze Minthogy pe-dig a lopás a Felvincz és Székelykocsárd kö-zötti rövid utvonalon történt, hol a gyors-vonatnak megállása nincs, a vonatot azonnal átkutatták s több gyanus személyt megmo-toztak, azonban az elveszett pénz nem ke-rült meg. Valószínű, hogy a tolvaj a vonat megállása után azonnal megszökött. A nyom-zást folytatják.

— **Csemege Újság.** Nincsen az ország-ban fűszer, csemege, gyarmataru, déligyümölcs-kereskedő, kávé, vendéglős, fogyasztási és élelmezési szövetkezet, sőt háztartás sem, kinek ne volna érdeke azonnal megtudni mindazokat az állandó eseményeket, melyek e szakmában hétről-hétre előfordulnak. A szeptember 12-én Lenkei Zsigmond szerkesz-tésében meginduló Csemege Újság hú tanács-adoja lesz mindenkinek, hol szerezzék be jól és olcsón az összes élelmiszereket, hogyan

őrizzék meg azokat, hogyan szállítsa az árut stb. Minden élelmezési kérdéstről kimerítően, szakszerűen, tanulságosan tájékoztat ez a házagpótló szakújság, melynek már az első száma szenzációs tartalmu lesz. A szakma összes művelőinek nélkülözhetetlen lesz ez a lap. Előfizetési ára újévig 3 K. Címe: Buda-pest, VIII., Sándor-tér 4.

— **Államgépegély kérés körüli eljá-rás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az állami gépegély iránt folya-módó iparosokat, hogy az őket esetleg föl-kereső gépgyári s ezek között gyakran külföldi czégek ügynökei révén gépeket hitelbe ne vegyenek, azon reményben, hogy azokat az állam utólagosan fölük átveszi s nekik hasz-nálatra átengedi, mivel kijelentette a minisz-ter, hogy az ily gépeket az egyes segélyért folyamódó iparosoktól át nem veszi s így az iparosok csak maguknak okoznak kárt, ha az ügynökök unszolására ily irreális ügylete-ket kötnek.

— **Franciaország borgazdaságát** az utolsó években sok elemi csapás sújtotta s ez okból a francia borok minősége az utolsó években rosszabbodott. Mindazok, kik figye-lemmel bírálják meg a borokat, bizonyára tapasztaltak, hogy a francia pezsgőborok minőségben hanyatlottak. Csak az előítélet, vagy a feltűnési vágy oka annak, hogy még mindig fogyasztják a külföldi pezsgőt Ma-gyarországon, holott ma már van pezsgő-gyárunk, amely a legnemesebb fajborokból állítja elő pezsgőjét, s a mely legutóbb a pécsi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a diszoklevelet nyerte. Az „Andrényi-Sec“.

— **Ami jól ízlik,** az a szervezetnek ren-desen hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió“ feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető össze-állítású a csukamáj-olajnak, melyet gyerme-kek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógytárakban.

— **Külföldi vélemény.** A Budapesten megtartott orvosi világkongresszus külföldi tagjait többek között az is kellemesen lepte meg, a Magyar Ásványviz Forgalmi és Kivi-teli r. t. őket kivétel nélkül itt tartózkodá-suk alatt díjtalanul látta el hires erdélyi ás-ványvizeivel. A világhírű orvosok nem győz-ték főleg a Borhegyi, Borszéki, Előpataki és Sztójkai ásványvizek kiválóságát hangoztatni. Kitasató, a világhírű japán orvos különösen a Sztójkai lúgos, sós vizet oly páratlan gyógyhatásnak nevezte, hogy ígéretet tett arra nézve, hogy lehetővé teszi annak Ja-pánba való állandó kivitelét.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjjeleknek. A könnyedség, a melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

A SCOTT-féle Emulsió

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, amelyek megkíván-tatnak fehér, egyenes és erős fo-gak növeséhez.

A Scott-féle Emulsió

tisztaságát és erejét semmi sem mulja felül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Több pénze akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőttesárukat

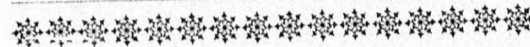
csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból
vesz.
Arjegyzék ingyen küldetik.

A Hid- és Malom-utczai saroktelken

egy két szoba, konyha, kamara, pincze és
mellék helyiségekből álló kényelmes lakás
f. é. szept. 29-től kezdve kiadó.

Értekezni lehet Lingner Györggyel.

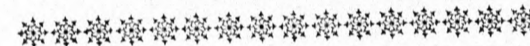
Van szerencsém a n. é. hölgyközönsé-
get értesíteni, hogy két hétre terjedt
**nőlkalap-divat tanulmányutam-
ról hazajöttem s a legújabb di-
vatu kalapokat szereztem be**
és nagy választékban tartom raktáron.

Szolid áraitól előre is biztosítva,
szíves pártfogásukat kérve vagyok teljes
tisztetéssel

Zsakó Andorné.

Vár, 19. sz.

231 1-2

Arczképeket

(portrait),

természet után és fénykép után olajjal
festve vagy szénrel rajzolva elvállalok,
ugyszintén tanítványokat olajjal vagy
aquarelrel festeni és rajzolni tanítani
elfogadok.

232 1-2

Bálint József,

festőművész, gyak. rajztanár.

Czim: Nagyenyed, Bethlen-kollégium.

Eladó szőlő.

A **Herlóson** egy szép fekvésű, felig ujan
beültetett szőlő eladó. A Baromvásár-utczára
eső része házhelynek is nagyon alkalmas.
Értekezhetni Tövis-utca 48. sz. alatt.

Sz. 5498—1909. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd
által képviselt Reich Mihály végrehajtónak Nisztor
Todor a Vaszilla vadveremi lakos végrehajtást szenvedő
elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási
árverés 270 kor. 88 fill. tőke és jár. kielégítése végett az
1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a
gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi
kir. járásbíró kerületében levő a vadveremi 138. sz.
tjkvben A + 1. r. sz. 202 hr. sz. kaszáló 22 kor., —
továbbá a vadveremi 228. tjkvben A + 1. r. sz. 140 2
hr. sz. udvartér és 141 2. hr. sz. házikert 388 kor., —
végre a vadveremi 264. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 314/1.
hr. sz. kaszáló 18 kor., — 2. r. sz. 1410. hr. sz.
szántó 7 kor., — 3. r. sz. 1429 1/2. hr. sz. kaszáló 11
kor., — 4. r. sz. 6/1 2. hr. sz. kert 67 kor., — 5. r.
sz. 788 2/1. hr. sz. legelő 3 kor., — 6. r. sz. 1176 2/2.
hr. sz. szántó, 1179 2/2. hr. sz. legelő 10 kor., — 7. r.
sz. 1834 2/1. hr. sz. kaszáló és 1839 2/1. hr. sz. három
kert 12 1/2 kr. váltásigókével terhelt szőlő 123 kor., —
8. r. sz. 788 1/2. hr. sz. legelő 6 kor., — 9. r. sz.
203 2/2. hr. sz. szántó 16 kor., — 10. r. sz. 354/1 2
hr. sz. kaszáló 29 kor., — 11. r. sz. 988/2. hr. sz.
szántó, 987 2/2. hr. sz. kaszáló 40 kor., — 12. r. sz.
1610 2/2. hr. sz. kaszáló, 1611 2/2. hr. sz. szántó 45
kor. kiküldési árban, de a 264. sz. tjkvben foglalt
ezen fekvőkre C/3. a. özv. Nistor Maftejné szül. Avram
Mária javára bekebelezett 1/2 részbeni haszonélvezeti jog
fentartásával összesen 695 koronában megállapított
kiküldési árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi
szeptember hó 23-ik napján délután 2 órakor** Vad-
verem községében megrendelt nyilvános árverésen
a hirdetményben körülírt ingatlanok a kiküldési ár
kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével
kötelesek az ingatlanok kiküldési árának 10%-át kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényszék 42. §.
ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes érték-
papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az
1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánat-
pénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kiküldési ár százaléka
szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár
ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert elleneset-
ben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értel-
mében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság
Nagyenyeden, 1909. évi július hó 31-én.

Weiner Sándor,

kir. jbró.

205 1-1

Sz. 5318—1909. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság
közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által
képviseelt Rád Amos végrehajtónak Buta Adámné
szül. Petrinszán Paraszchia végrehajtást szenvedő elleni
ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés
50 kor. 80 fill. tőke és jár. kielégítése végett az 1881.
LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a
gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi
kir. járásbíró kerületében levő a diomáli 391. sz.
tjkvben A + 1. r. sz. 3217 23. hr. sz. szántóra 55
kor., — továbbá a diomáli 644. sz. tjkvben A + r.
sz. 402, 403, 404a, 404b. hr. sz. kerte 346 kor., —
2. r. sz. 1024/1. hr. sz. szántó 31 kor., — 3. r. sz.
1300/1. hr. sz. erdő, 1302 2. hr. sz. szántó 53 kor., —
5. r. sz. 1244. hr. sz. kaszáló 44 kor., — 6. r. sz.
2204. hr. sz. szőlő 10 kor., — és 7. r. sz. 1190. hr.
sz. kaszáló 9 kor., kiküldési árban, de a 644. sz.
tjkvben foglalt fekvőkre és 8. r. sz. 2469, 2470, 2471/1.
hr. sz. valamint az 540. sz. tjkvben Butura Kirilla
nevére felvett A + 3. r. sz. 2471 2. hr. sz. ingatlanra
72 kor., — a 914. a. Buta Adám javára bekebelezett
haszonélvezeti jog fentartásával összesen 620 koronában
megállapított kiküldési árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi
szeptember hó 24-ik napján délután 2 órakor**
Diomál községében megrendelt nyilvános ár-
verésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kiküld-
tési ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével köte-
lesek az ingatlanok kiküldési árának 10 %-át kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett
árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a ki-

küldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi
LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a
bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kiküldési ár százaléka
szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár
ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben
az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. értelmében fog foly-
tatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1909. évi július 14-én.

Weiner Sándor,

kir. jbró.

207 1-1

2784—909. sz.

Pályázati hirdetmény.

Üresedésben levő **magyarlapadi kör-
orvosi állásra** pályázatot hirdetek. A kör-
höz 11 község tartozik Magyarlapad szék-
helylyel.

A körorvos javadalmazása: évi 1700 ko-
rona fizetés, 300 korona utiatalány és a tör-
vényesen megszabott rendelési, beteg-láto-
gatási, műteti és fuvarj, továbbá mint
gyermek-telep orvos egy gyermekért évi 4
korona (évente körülbelül 200 korona).

A körorvos köteles minden községben ha-
vonként kétszer előre megállapított időben
rendelesi órákat tartani.

Pályázni óhajtokat felhívom, hogy az 1908.
évi XXXVIII. t.-cz. 7 §-ában előírt képesi-
tési bizonyítványokkal felszerelt kérvényei-
kel **folyó évi szeptember 28-ig** bezárólag
hozzam küldjék be. A választás napját utó-
lag fogom kitűzni.

A nagyenyedi járás főszolgabírája.

Nagyenyeden, 1909. szeptember hó 11-én.

Nagy Pál,

főszolgabíró.

225 1-2

Alsó-Fehér varmegye alispánjától.

5735—1909. szám.

alisp.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán egy III. osztályu
aljegyzői állás üresedésbe jöven, arra
ezennel pályázatot hirdetek.

A III. osztályu aljegyző illetménye
évi 2000 korona kezdő fizetés és 540
korona lakpénz.

A minősítést illetőleg utalok az 1883
évi I. t.-cz. 3. § illetve az 5. § IV.
pontjaira.

A pályázati kérvények, a minősítést,
az eddigi szolgálataikat igazoló bizonyít-
ványokkal, vagy törzskönyvi lappal,
születési anyakönyvi kivonatokkal felsze-
relve a 125000—1902 B. M. rendelet
4 §-ban előírt feltételek szerint nyújtan-
dók be.

A pályázati határidő **1909. évi októ-
ber 2-án** jár le.

Nagyenyed, 1909. augusztus hó 31-én.

Br. Bánffy Kázmír,

alispán.

215 2-2

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Állandóan raktáron vannak:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki főkut, az ásványvizek királya.
Köszvény ellen.
Borszéki Kossuth, vérszegénység
ellen
Bodoki Matild, alkális savanyviz

Baross, veséj ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Boholti, üdítő viz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légszűrés ellen
Margitfalvi, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kászón főkut (Salutaris) jód és lithium
tartalmu.
Répáti, égvényes ásványviz
Székely-Selters, idült gyomorhajok
ellen
Sztójkai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát
és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.

48 17-21

RAKTÁR: FENICHEL HERMANN özégnél NAGYENYEDEN.

Ifj. Prohászka Sándor

budapesti műfagspecialista

f. hó 21-én, kedden
Nagyenyedre érkezik
és megkezdí működését.

216 1-1

Pályázati hirdetés.

A nagyenyedi ref. Bethlen-kollégium jószágigazgatóságánál folyó év végén megüresedő **hivatalsszolgálat** állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: évi 600 korona fizetés és 240 korona lakbér.

Sajátkezűleg írott folyamodványok, melyekhez a következő okmányok mellékelendők: életkort, családi és egészségi állapotot, eddigi szolgálatot, esetleg katonai kötelezettség teljesítését igazoló bizonyítványok, **folyó 1909. évi október hó 15-ig** hozzám benyújtandók.

Nagyenyed, 1909. szeptember 14.

Riek Béla,
jószágigazgató.

223 1-3

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

7698—1909 alisp. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai 1910. évi névjegyzékének összeállításához illetve kiigazításához szükséges m. kir. adóhivatali kimutatások hatóságomhoz beérkeztek, s azokat az 1886. évi XXI. tcz. 25. §-ban foglalt reudelkezés értelmében a vármegyei főjegyzői irodában közszemlére kitétettem, hol a delelőtti hivatalos órák alatt **folyó évi szeptember hó 17-én** kezdődőleg 8 napon át betekintheők.

E helyen figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a mennyiben a névjegyzék összeállításánál az 1886. évi XXI. tcz. 26. §-ban irt kedvezményt igénybe óhajtják venni, jogosultságukat a vármegyei igazoló választmány-nak ezután kitűzendő és kihirdetendő üléséig, vagy az ülés tartama alatt bejelenteni, illetve igazolni kötelesek.

Nagyenyed, 1909. évi szeptember hó 11-én.

B. Bánffy Kázmír,
alispán.

224 1-1

13231—1909. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szent-Mihály

országos vásár

f. évi szeptember 23-ától bezárólag szept. 27-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember 23-tól, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1909. évi július hó 7-én.

221 2-2 v

A városi főkapitányságtól.

Beé Ferencz, főkapitány.

<h3>Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.</h3> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkés és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.**
- a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- B. 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.**
- a) 44 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.
b) 27 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.
- C. 6 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.**
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.**
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.]

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Kiváló minőségű vadászfegyverek,

revolverek,

Elsőrendű gramfonok,

cimbalmok,

hegedűk,

citerák,

fuvolák,

harmonikák

és egyéb hangszerek,

Modern fényképező gépek,

látcsövek,

alpacca ezüst készletek,

bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett

beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.

nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

28.909. szám.

lőteny. biz. eln.

Alsófehérvármegye Lőtenyészti bizotts. Elnökétől.

Hirdetmény.

Alulírott lőtenyész bizottsági elnök ezennel közhírré teszi, hogy a m. k.r. földművelésügyi minisztérium kegyes adománya folytán **1909. évi szeptember 19-én** délelőtt 10 órakor Nagyenyeden a baromvásártéren **lődíjazás** fog tartatni.

A díjak következőleg vannak megállapítva:

I. Sikerült szopós csikóval bemutatott anyakanczáért: 1-ső díj 60 korona; 2-ik díj 45 korona; 3-ik díj 30 korona; 4-ik díj 15 korona. I-ső osztály összege 150 korona.

II. 1—2 éves kanczacsikóért: 1-ső díj 25 korona; 2-ik díj 20 korona; 3-ik díj 15 korona; 4-ik díj 10 korona; II. osztály összege 70 korona.

III. 3 éves kanczacsikóért: 1-ső díj 100 korona; 2-ik díj 75 korona; 3-ik díj 50 korona; 4-ik díj 25 korona; III-ik osztály összege 250 korona.

IV. A legjobban gondozott ló gondozójának: 1-ső díj 15 korona; 2-ik díj 10 korona; 3-ik díj 5 korona; IV. osztály összege 30 korona.

A lovak egy évi tulajdonjoga szükség esetén községi előjárásági bizonyítvánnyal igazolandó.

Az 1, 2 és 3 éves méncsikók és herlétek a díjazásból ki vannak zárva

A ló eltartásáról minden tulajdonos maga tartozik gondoskodni.

Nagyenyed, 1909. évi augusztus 30-án.

Br. Bánffy Kázmír,
lőteny. biz. elnök.

213 3-3

A t. hölgyközönség szives figyelmébe!

Országszerte feltűnést keltenek, áruk és izlés tekintetében

WEINER MÁTYÁS

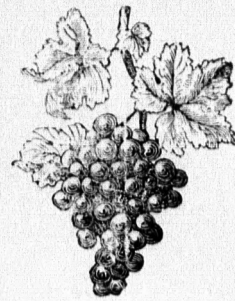
BUDAPEST, VI, Andrásy-ut 3.
divatruházának gyapjú-, szövet- és mosóáru újdonságai.

Raktárra érkeztek:

Homespun, Setland, Diagonal, chewlot, Noppe, Ottoman, Cotelain, Kammgarn és Ríps gyapjúkélme **48 kr.-tól 4.50-ig.**
újdonságok, métere
Blouse- és pongyola- **65 kr.-tól feljebb.**
kelmék, bársnyok
Óriási választékba angol Flanellek, Tennis-kelmék, nyomott és szövött Barchetek métere **19 kr.-tól 75-ig.**

Csípkeszövet-újdonságok, léghimz'sek, színházi kendők és falyolok stb. stb.

Mintákat vidékre kívánatra készséggel küld. 20 koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállít. **220 2-5**

Jól érett
saját termésű,
kitűnő minőségű

csemegeeszőlő

kapható napi árak szerint Nagyenyed Szentkirály-utca 114. szám alatt **LINGNER GYÖRGY-nél.** Telefon szám 15.

5 kilós postacsomag 4 kor. bérmentve az ország bármely részébe küldetik

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszcserejék, Tülevelűek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (1. sima áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1-

Gazdák figyelmébe! Műtrágya használatával tetemes termés többletet érhetünk el **201 2-5**

Kicsibe és nagyban gyári áron szállít a **Székely Gazdák Szövetkezete.**

Központ: Marosvásárhely. — Fiókok: Székelyudvarhely—Szepsiszentgyörgy.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható **Klemm Pál** cégnél Szentkirály-u. 128. **20 1-**

A villamosvilágítás Nagyenyeden

nemsokára megindul, minek folytán a már nagy számban megrendelt csillárok és lámpák t. megbízóimnak szállíttatni fognak.

Mielőtt tehát most még teljes választékom lepadna, tisztelettel meghívom az érdeklődőket annak megtekintésére

Főtér 5. szám alatti szaküzletembe. **47 1-**

A Ditmar—Brünner-féle budapesti legjobb hírvilágítási raktárosa

WINKLER JÁNOS.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.